

6. ความเสี่ยงด้านตลาด

ความเสี่ยงด้านตลาด หมายถึง ความเสี่ยงที่สถาบันการเงินอาจได้รับความเสียหายเนื่องจากการเปลี่ยนแปลงมูลค่าของสินทรัพย์ หนี้สิน และภาระผูกพัน ที่เกิดจากการเคลื่อนไหวของอัตราดอกเบี้ย (Interest Rate) ราคาตราสารทุน (Equity Price) อัตราแลกเปลี่ยน (Foreign Exchange Rate) และราคาสินค้าโภคภัณฑ์ (Commodity Price)

ทั้งนี้ ความเสี่ยงด้านตลาดของสถาบันการเงินจะมีอยู่ทั้งในส่วนของ บัญชีเพื่อการค้า (Trading book) และบัญชีเพื่อการธนาคาร (Banking Book) ดังนั้น เพื่อให้สถาบันการเงินมีการกำหนดนโยบายและแนวทางการบริหารความเสี่ยงด้านตลาดที่ดี ชปท. จึงกำหนดแนวทางในการกำกับดูแลความเสี่ยงด้านตลาดสำหรับบัญชีเพื่อการค้า¹ (Trading Book) และบัญชีเพื่อการธนาคาร² (Banking Book) ในรูปของการกำหนดให้สถาบันการเงินจัดทำนโยบายที่เหมาะสม การดำรงเงินกองทุนเพื่อรองรับความเสี่ยง รวมถึงการจัดทำแบบรายงาน เป็นต้น

รายละเอียดโดยสรุปมีดังนี้

1. [นโยบายการกำกับดูแลความเสี่ยงด้านตลาด](#)
 - 1.1 [ประเภทของความเสี่ยงและการดำรงเงินกองทุน](#)
 - 1.2 [การกำหนดระดับที่มีนัยสำคัญของปริมาณธุรกรรมในบัญชีเพื่อการค้า](#)
 - 1.3 [วิธีการประเมินความเสี่ยงด้านตลาดเพื่อดำรงเงินกองทุน](#)
2. [หลักเกณฑ์การดำรงเงินกองทุนเพื่อรองรับความเสี่ยงด้านตลาดที่เกิดจากราคาสินค้าโภคภัณฑ์](#)
3. [หลักเกณฑ์การดำรงฐานะเงินตราต่างประเทศ](#)
4. [นโยบายการกำกับดูแลความเสี่ยงด้านอัตราดอกเบี้ยในบัญชีเพื่อการธนาคาร](#)

¹ บัญชีเพื่อการค้า (Trading Book) ประกอบด้วยฐานะเครื่องมือทางการเงินที่ถือครองไว้โดยมีเจตนาเพื่อการค้า (ถือไว้ในระยะสั้นโดยมีเจตนาเพื่อการขายต่อ หรือเพื่อหาประโยชน์จากการเปลี่ยนแปลงของราคา หรือเพื่อหากำไรจากความแตกต่างของราคา) หรือเพื่อป้องกันความเสี่ยงของฐานะอื่น ๆ ในบัญชีเพื่อการค้าและมีการประเมินฐานะมูลค่าปัจจุบันอย่างสม่ำเสมอ

² บัญชีเพื่อการธนาคาร (Banking Book) ประกอบด้วยฐานะของเครื่องมือทางการเงินหรือธุรกรรมอื่น ๆ ที่ไม่ได้มีวัตถุประสงค์เพื่อการค้าหรือตราสารทางการเงินที่มีเจตนาตั้งแต่แรกว่าจะถือครองระยะยาวหรือถือจนครบกำหนดอายุ

1. นโยบายการกำกับดูแลความเสี่ยงด้านตลาด

1.1 ประเภทของความเสี่ยงและการดำรงเงินกองทุน

ความเสี่ยงด้านตลาด หมายถึง ความเสี่ยงที่สถาบันการเงินอาจได้รับความเสียหาย เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงมูลค่าของรายการสินทรัพย์ หนี้สิน และภาระผูกพัน ที่เกิดจากการเคลื่อนไหวของ

(1) อัตราดอกเบี้ย (Interest Rate)

ธุรกรรมที่อาจได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงอัตราดอกเบี้ย เช่น ตราสารหนี้ต่าง ๆ อนุพันธ์ทางการเงินที่อ้างอิงตราสารหนี้หรืออัตราดอกเบี้ย (Interest Rate Derivatives) และหลักทรัพย์ที่มีลักษณะคล้ายตราสารหนี้ เป็นต้น

(2) ราคาตราสารทุน (Equity Price)

ธุรกรรมที่อาจได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงราคาตราสารทุน เช่น ตราสารทุนและตราสารที่มีลักษณะคล้ายหุ้น และตราสารอนุพันธ์ที่อ้างอิงตราสารทุน เป็นต้น

(3) อัตราแลกเปลี่ยน (Foreign Exchange Rate)

ธุรกรรมที่อาจได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงอัตราแลกเปลี่ยน เช่น ธุรกรรมรวมทั้งภาระหนี้สินทั้งหมดที่อ้างอิงเงินตราต่างประเทศ

(4) ราคาสินค้าโภคภัณฑ์ (Commodity Price)

ธุรกรรมที่อาจได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงราคาสินค้าโภคภัณฑ์ เช่น ธุรกรรมประเภทตราสารอนุพันธ์ที่อ้างอิงสินค้าโภคภัณฑ์ เป็นต้น

โดยความเสี่ยงด้านอัตราดอกเบี้ยและราคาตราสารทุนอาจเกิดจากปัจจัยตลาดทั่วไป (General Market Risk) และ/หรือปัจจัยเฉพาะที่เกิดจากผู้ออกตราสารนั้น (Specific Risk)

ในขณะที่ความเสี่ยงด้านอัตราแลกเปลี่ยนและราคาสินค้าโภคภัณฑ์จะเกิดจากปัจจัยตลาดทั่วไป (General Market Risk) เพียงด้านเดียว เนื่องจากความเสี่ยงสองประเภทหลังนี้ไม่มีผู้ออกตราสาร จึงไม่มีความเสี่ยงด้าน Specific Risk

สำหรับสถาบันการเงินที่มีธุรกรรมที่เกี่ยวข้องกับความเสี่ยงด้านตลาดตั้งแต่ระดับที่มีนัยสำคัญ ต้องดำรงเงินกองทุนเพื่อรองรับความเสี่ยงด้านตลาดให้เพียงพอกับระดับความเสี่ยงที่เกิดขึ้นตลอดเวลา โดยสถาบันการเงินต้องดำรงเงินกองทุนรองรับ

- (1) ความเสี่ยงด้านอัตราดอกเบี้ยและด้านราคาตราสารทุนในบัญชีเพื่อการค้า (Trading Book) และ
- (2) ความเสี่ยงด้านอัตราแลกเปลี่ยนและ[ราคาสินค้าโภคภัณฑ์](#)ในบัญชีเพื่อการค้า (Trading Book) และบัญชีเพื่อการธนาคาร (Banking Book)

ประกาศและหนังสือเวียนที่เกี่ยวข้อง

1. [แนวนโยบายการกำกับดูแลความเสี่ยงด้านตลาดของสถาบันการเงิน \(30 ธ.ค. 2546\)](#)

1.2 การกำหนดระดับที่มีนัยสำคัญของปริมาณธุรกรรมในบัญชีเพื่อการค้า

เพื่อเป็นการลดภาระแก่สถาบันการเงินขนาดเล็กที่อาจมีธุรกรรมที่เกี่ยวข้องกับความเสี่ยงด้านตลาดไม่มาก จึงกำหนดระดับที่มีนัยสำคัญของธุรกรรมของสถาบันการเงินที่ต้องดำรงเงินกองทุนเพื่อรองรับความเสี่ยงด้านตลาดว่ามีค่าเฉลี่ยย้อนหลังในช่วง 6 เดือนของ

- (1) ปริมาณธุรกรรมตั้งแต่ 3,000 ล้านบาทขึ้นไป หรือ
- (2) อัตราส่วนของปริมาณธุรกรรมต่อยอดรวมของสินทรัพย์ หนี้สิน และอนุพันธ์ทางการเงินทั้งสิ้นตั้งแต่ร้อยละ 5 ขึ้นไป

โดยปริมาณธุรกรรม หมายถึง ธุรกรรมของสถาบันการเงินทั้งที่อยู่ในและนอกงบดุลที่จัดอยู่ในบัญชีเพื่อการค้า (Trading Book) รวมทั้ง[ฐานะเงินตราต่างประเทศรวมทุกสกุลเงิน](#)

ประกาศและหนังสือเวียนที่เกี่ยวข้อง

1. [แนวนโยบายการกำกับดูแลความเสี่ยงด้านตลาดของสถาบันการเงิน \(30 ธ.ค. 2546\)](#)

1.3 วิธีการประเมินความเสี่ยงด้านตลาดเพื่อดำรงเงินกองทุน

สถาบันการเงินมีทางเลือก 3 วิธีในการประเมินความเสี่ยงด้านตลาดเพื่อดำรงเงินกองทุน ได้แก่

- (1) **วิธีมาตรฐาน (Standardised Approach)**

เงินกองทุนที่ประเมินได้จะขึ้นอยู่กับ

- มูลค่าของฐานะ และ
- นำหนักความเสี่ยงของฐานะตามที่ ธปท. กำหนด

(2) **วิธีแบบจำลอง (Internal Model Approach)**

สำหรับสถาบันการเงินที่มีเครื่องมือและบุคลากรที่พร้อม สามารถขออนุญาตจาก ธปท. เพื่อใช้วิธีแบบจำลองได้

โดยแบบจำลองดังกล่าวต้องอยู่บนหลักการของ Value at Risk ซึ่งเป็นวิธีประมาณการผลขาดทุนสูงสุดจากฐานะหรือ Portfolio ที่สถาบันการเงินถือครอง และรวมเอาประโยชน์ของการบริหารความเสี่ยงจากการกระจายการลงทุน (Diversification Benefits) เพื่อลดเงินกองทุนที่สถาบันการเงินต้องดำรงไว้ด้วย ซึ่งจะช่วยให้สถาบันการเงินพัฒนาระบบประเมินความเสี่ยงมาใช้วิธีแบบจำลองที่สะท้อนความเสี่ยงที่แท้จริงของ สถาบันการเงินได้ดี และช่วยให้การบริหารความเสี่ยงมีประสิทธิภาพมากขึ้น

ทั้งนี้ สถาบันการเงินที่ใช้วิธีแบบจำลองในการประเมินความเสี่ยงด้านตลาดเพื่อดำรงเงินกองทุน ต้องมีการจัดทำสถานการณ์จำลองเพื่อทดสอบผลกระทบต่อเงินกองทุนภายใต้ภาวะวิกฤต (Stress Test) ด้วย

(3) **วิธีผสม (Mixed Approach)**

สำหรับสถาบันการเงินที่มีความพร้อมที่จะใช้วิธีแบบจำลองเพียงในบางองค์ประกอบความเสี่ยง สามารถขออนุญาตจาก ธปท. เพื่อใช้วิธีผสมระหว่างวิธีมาตรฐานและวิธีแบบจำลองในการประเมินเงินกองทุนรองรับความเสี่ยงด้านตลาดที่แตกต่างกันได้ระหว่างองค์ประกอบความเสี่ยงแต่ละประเภท

ตัวอย่างเช่นสถาบันการเงินประสงค์จะเลือกใช้วิธีมาตรฐานในการประเมินความเสี่ยงด้านราคาตราสารทุนและด้านราคาสินค้าโภคภัณฑ์ และเลือกใช้วิธีแบบจำลองในการประเมินความเสี่ยงด้านอัตราดอกเบี้ยและด้านอัตราแลกเปลี่ยน เป็นต้น

ประกาศและหนังสือเวียนที่เกี่ยวข้อง

1. [แนวนโยบายการกำกับดูแลความเสี่ยงด้านตลาดของสถาบันการเงิน \(30 ธ.ค. 2546\)](#)
2. [การกำหนดสถานการณ์จำลองของ ธปท. เพื่อการทดสอบภาวะวิกฤต \(Stress Testing\) ตามแนวนโยบายการกำกับดูแลความเสี่ยงด้านตลาดของสถาบันการเงิน และการปรับปรุงแบบรายงานการดำรงเงินกองทุนเพื่อรองรับความเสี่ยงด้านตลาด \(23 มี.ค. 2548\)](#)

2. หลักเกณฑ์การดำรงเงินกองทุนเพื่อรองรับความเสี่ยงด้านตลาดที่เกิดจากราคาสินค้าโภคภัณฑ์

เพื่อให้ธนาคารพาณิชย์มีเงินกองทุนเพียงพอเพื่อรองรับความเสี่ยงด้านตลาดที่เกิดจากความผันผวนของราคาสินค้าโภคภัณฑ์ซึ่งอาจเกิดจากการทำธุรกรรมอนุพันธ์ด้าน Commodity กระทบ. จึงต้องกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการประเมินความเสี่ยงที่เกิดจากความผันผวนของราคาสินค้าโภคภัณฑ์ และการดำรงเงินกองทุนเพื่อรองรับความเสี่ยงดังกล่าว ดังนี้

- (1) ให้ธนาคารพาณิชย์ประเมินความเสี่ยงที่เกิดจากความผันผวนของราคาสินค้าโภคภัณฑ์โดยเลือกใช้วิธี Maturity Ladder หรือวิธี Simplified Approach หรือ วิธีแบบจำลองตามหลักเกณฑ์ที่ กระทบ. กำหนดใน [แนวนโยบายการกำกับดูแลความเสี่ยงด้านตลาดของสถาบันการเงิน](#)
- (2) การคำนวณเงินกองทุนเพื่อรองรับความเสี่ยงด้านตลาดที่เกิดจากความผันผวนของราคาสินค้าโภคภัณฑ์ ไม่ว่าจะเป็วิธี Maturity Ladder, Simplified Approach หรือวิธีแบบจำลอง มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ธนาคารพาณิชย์ดำรงเงินกองทุนเพื่อรองรับความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องหลัก ๆ ดังนี้
 - Directional Risk คือ ความเสี่ยงจากการเปลี่ยนแปลงของราคาตลาด (Spot Price) ของสินค้า
 - Forward Gap Risk คือ ความเสี่ยงจากการเปลี่ยนแปลงราคาล่วงหน้าของสินค้าที่เกิดจากปัจจัยอื่น ๆ นอกเหนือจากอัตราดอกเบี้ย เช่น ค่าใช้จ่ายโกดัง ค่าขนส่ง ค่าประกันภัย เป็นต้น
 - Basis Risk คือ ความเสี่ยงที่เกิดขึ้นจากกรณีที่ธนาคารพาณิชย์ไม่สามารถป้องกันความเสี่ยงโดยใช้สินค้าชนิดเดียวกัน (Perfect Hedging) กล่าวคือ สินค้าที่อ้างอิงในสัญญาป้องกันความเสี่ยง (Hedging Item) ไม่ใช่สินค้าชนิดเดียวกับสินค้าที่ต้องการป้องกันความเสี่ยง (Hedged Item)
 - Interest Rate Risk คือ ความเสี่ยงที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงของอัตราดอกเบี้ยซึ่งมีผลกระทบต่อต้นทุนในการเก็บรักษา (Cost of Carry) ซึ่งจะมีผลกระทบต่อราคาสินค้าล่วงหน้า (Forward Price) ต่อไป

ประกาศและหนังสือเวียนที่เกี่ยวข้อง

1. [แนวนโยบายการดำรงเงินกองทุนเพื่อรองรับความเสี่ยงด้านตลาดที่เกิดจากการทำธุรกรรมอนุพันธ์ด้าน Commodity \(2 มี.ค. 2548\)](#)
2. [แนวนโยบายการกำกับดูแลความเสี่ยงด้านตลาดของสถาบันการเงิน \(30 ธ.ค. 2546\)](#)

3. หลักเกณฑ์การดำรงฐานะเงินตราต่างประเทศ

เพื่อให้สถาบันการเงินมีการบริหารความเสี่ยงด้านอัตราแลกเปลี่ยนที่เหมาะสม รมท. จึงได้ออกหลักเกณฑ์เพื่อกำหนด Limit ในการดำรงฐานะเงินตราต่างประเทศของสถาบันการเงินโดยสรุปได้ดังนี้

(1) เกณฑ์การดำรงฐานะเงินตราต่างประเทศรายสกุลเงิน (Individual Currency Limit)

ให้สถาบันการเงินดำรงฐานะเงินตราต่างประเทศสุทธิรายสกุลเงิน (Net Open Position in Each Currency) เมื่อสิ้นวันหนึ่ง ๆ เป็นอัตราส่วนกับเงินกองทุนทั้งสิ้นไม่เกินกว่าร้อยละ 15 หรือ 5 ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา แล้วแต่จำนวนใดจะสูงกว่า

(2) เกณฑ์การดำรงฐานะเงินตราต่างประเทศรวมทุกสกุลเงิน (Aggregate Limit)

ให้สถาบันการเงินดำรงฐานะเงินตราต่างประเทศรวมทุกสกุลเงิน (Aggregate Position) เมื่อสิ้นวันหนึ่ง ๆ เป็นอัตราส่วนกับเงินกองทุนทั้งสิ้นไม่เกินกว่าร้อยละ 20 หรือ 10 ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกาแล้วแต่จำนวนใดจะสูงกว่า

ตัวอย่างการคำนวณฐานะเงินตราต่างประเทศ

สมมติให้สถาบันการเงินแห่งหนึ่งมีรายการฐานะเงินตราต่างประเทศ ทั้งสิ้น (ที่แปลงเป็นหน่วยดอลลาร์สหรัฐอเมริกาแล้ว) ดังนี้

รายการฐานะเงินตราต่างประเทศ (รายสกุล)	USD	YEN	EURO	GB
รวมฐานะด้านซื้อ (Long Position) (1)	+200	+200	+150	+150
รวมฐานะด้านขาย (Short Postion) (2)	-100	-100	-200	-200
ฐานะเงินตราต่างประเทศสุทธิรายสกุลเงิน (Individual Currency) (3) = (1) + (2)	+100	+100	-50	-50
ผลรวมเฉพาะด้านซื้อสุทธิ และ ผลรวมเฉพาะด้านขายสุทธิ (4)	= 100+100 = 200		= (-50)+(-50) = (-100)	
ฐานะเงินตราต่างประเทศรวมทุกสกุลเงิน (Aggregate Position) (5) = จำนวนที่สูงที่สุดระหว่างฐานะซื้อกับฐานะขาย	= 200 (เพราะฐานะซื้อ (200) เทียบฐานะขาย (100) แล้ว ฐานะซื้อ มีจำนวนสูงกว่า)			

หมายเหตุ : เครื่องหมาย (-) ในตารางแสดงถึงฐานะที่เป็นด้านขาย

สถาบันการเงินต้องมีฐานะในรายการที่ (3) และ (5) ไม่เกินกว่าเกณฑ์ที่ รมท. กำหนดไว้ตามรายละเอียดที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น

ประกาศและหนังสือเวียนที่เกี่ยวข้อง

1. [หลักเกณฑ์การดำรงฐานะเงินตราต่างประเทศ และแบบรายงานที่เกี่ยวข้อง \(21 ม.ค. 2546\)](#)

4. นโยบายการกำกับดูแลความเสี่ยงด้านอัตราดอกเบี้ยในบัญชีเพื่อการธนาคาร (Interest Rate Risk in Banking Book Supervision Policy)

ความเสี่ยงด้านอัตราดอกเบี้ย หมายถึง ความเสียหายต่อรายได้ และ/หรือ มูลค่าส่วนของผู้ถือหุ้นของสถาบันการเงินจากการเปลี่ยนแปลงของอัตราดอกเบี้ย ซึ่งอาจเกิดได้จากฐานะทั้งในและนอกงบดุลที่อยู่ในบัญชีเพื่อการค้า (Trading Book) และ/หรือ บัญชีเพื่อการธนาคาร (Banking Book)

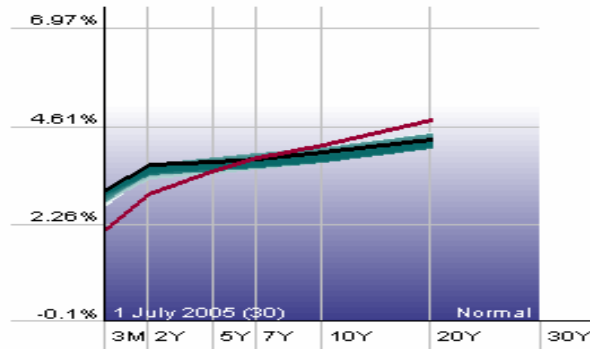
เนื่องจากวัตถุประสงค์ของการถือครองใน Trading Book และ Banking Book แตกต่างกัน ผลกระทบจากอัตราดอกเบี้ยต่อสถาบันการเงินและนโยบายการกำกับดูแลความเสี่ยงจึงแตกต่างกันตามความเหมาะสม โดยหากอัตราดอกเบี้ยมีความผันผวน ผลกระทบต่อ Trading Book และ Banking Book จะแตกต่างกันดังนี้

- (1) **Trading Book** ผลกระทบจะเกิดจากการที่มูลค่าตลาด ณ ปัจจุบันเปลี่ยนแปลงไป ทำให้สถาบันการเงินรับรู้ผลกำไร/ขาดทุนทันที ส่งผลให้สถาบันการเงินจำเป็นต้องดำรงเงินกองทุนในระดับที่เหมาะสมเพื่อรองรับความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้น ซึ่งสถาบันการเงินจะต้องมีการประเมินความเสี่ยงด้านตลาดเพื่อดำรงเงินกองทุนตามที่ระบุแล้วในหัวข้อ [วิธีการประเมินความเสี่ยงด้านตลาดเพื่อดำรงเงินกองทุน](#)
- (2) **Banking Book** ผลกระทบที่เกิดขึ้น เป็นผลกระทบระยะยาว ซึ่งสถาบันการเงินยังมีเวลาที่จะใช้ระบบ Asset Liability Management (ALM) ปรับเปลี่ยน Portfolio ของตนให้เหมาะสมได้ ซึ่ง ณ ขณะนี้ ยังไม่มีการกำหนดให้สถาบันการเงินต้องดำรงเงินกองทุนเพื่อรองรับความเสี่ยงด้านอัตราดอกเบี้ยในบัญชีเพื่อการธนาคาร

โดยส่วนของนโยบายการกำกับดูแลความเสี่ยงด้านอัตราดอกเบี้ยในบัญชีเพื่อการธนาคาร มีสาระสำคัญโดยสรุปดังนี้

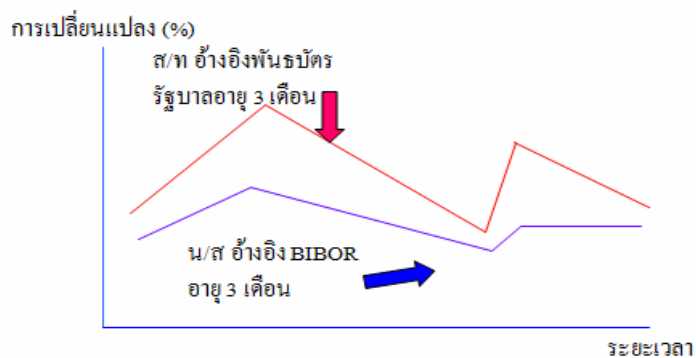
- (1) **Repricing Risk** เกิดจากระยะเวลาที่แตกต่างกันของอายุสัญญาคงเหลือ (กรณีอัตราดอกเบี้ยคงที่) และระยะเวลาที่แตกต่างกันของการกำหนดดอกเบี้ยครั้งต่อไป (กรณีอัตราดอกเบี้ยลอยตัว) ของสินทรัพย์ หนี้สิน และรายการนอกงบดุล
- (2) **Yield Curve Risk** เกิดจากการเปลี่ยนแปลงรูปร่างและความชันของ Yield Curve ซึ่งส่งผลในเชิงลบต่อรายได้และมูลค่าทางเศรษฐกิจของสถาบันการเงิน เช่น สถาบันการเงินมีฐานะซื้อพันธบัตรรัฐบาลอายุ 10 ปี และมีฐานะขายพันธบัตรรัฐบาลอายุ 5 ปี หาก Yield Curve ชันขึ้นจากการเพิ่มขึ้นของดอกเบี้ยระยะยาวสูงกว่าดอกเบี้ยระยะสั้น มูลค่าทางเศรษฐกิจของสถาบันการเงินจะลดลง เนื่องจากมูลค่าของพันธบัตรอายุ 10 ปีในฐานะซื้อมีมูลค่า

ลดลงมากกว่า การลดลงของมูลค่าในฐานะขายที่เป็นพันธบัตรอายุ 5 ปี เป็นต้น (ดังรูป ตัวอย่างด้านล่าง โดยเส้นสีดำแสดงถึง Yield Curve ก่อนการเปลี่ยนแปลง และเส้นสีแดง แสดงถึง Yield Curve ภายหลังเปลี่ยนแปลง)

- (3) **Basis Risk** เกิดจากการที่อัตราดอกเบี้ยของตลาดเปลี่ยนแปลงไป แล้วส่งผลกระทบต่อให้ อัตราดอกเบี้ยของสินทรัพย์ หนี้สิน และรายการนอกงบดุลเปลี่ยนแปลงไปในปริมาณที่ไม่เท่ากัน แม้ว่าจะมีอายุสัญญาคงเหลือที่เท่ากันก็ตาม (ดังรูปตัวอย่างด้านล่าง)

Basis Risk

- (4) **Option Risk** เกิดจากการที่อัตราดอกเบี้ยเปลี่ยนแปลงไปแล้วทำให้ปริมาณหรือระยะเวลาที่ได้รับกระแสเงินสดจากเครื่องมือทางการเงินที่มี Option แฝงอยู่เปลี่ยนแปลง

ผลกระทบของความเสี่ยงด้านอัตราดอกเบี้ย

จากความเสี่ยงด้านอัตราดอกเบี้ยในองค์ประกอบที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น อาจทำให้เกิดผลในเชิงลบต่อสถาบันการเงินได้ทั้งในรูปรายได้และมูลค่าทางเศรษฐกิจของสถาบันการเงิน ดังนั้น

- (1) สถาบันการเงินต้องประเมินผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงของอัตราดอกเบี้ยโดยสามารถประเมิน

- ผลกระทบด้านรายได้ (Earning Perspective) ซึ่งประเมินผลกระทบต่อรายได้ดอกเบี้ยสุทธิของสถาบันการเงินในระยะสั้น (1-2 ปี)
 - ผลกระทบด้านมูลค่าทางเศรษฐกิจ (Economic Value Perspective) ซึ่งประเมินผลกระทบต่อ Net worth ของสถาบันการเงิน
- (2) สถาบันการเงินต้องติดตามและจัดให้มีระดับเงินกองทุนที่เหมาะสมกับความเสี่ยงด้านอัตราดอกเบี้ยจากฐานะในบัญชีเพื่อการธนาคาร
- (3) สถาบันการเงินต้องจัดทำนโยบายการบริหารความเสี่ยงด้านอัตราดอกเบี้ยในบัญชีเพื่อการธนาคาร ซึ่งครอบคลุมเรื่องต่าง ๆ ดังนี้
- บทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการและผู้บริหารระดับสูง
ระบุถึงบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบในการบริหารความเสี่ยงด้านอัตราดอกเบี้ยของคณะกรรมการและผู้บริหารระดับสูงที่เหมาะสม เช่น การวางกลยุทธ์ การจัดการ โครงสร้างการบังคับบัญชา การกำหนดเพดานความเสี่ยง เป็นต้น
 - นโยบายการบริหารความเสี่ยงและขั้นตอนการปฏิบัติงานที่เหมาะสม
ระบุถึงลักษณะและรายละเอียดของการวางนโยบายที่เหมาะสม เช่น ความชัดเจน และความสอดคล้องกับขอบเขต ปริมาณ และความซับซ้อนของธุรกรรมของสถาบันการเงิน การระบุเพดานความเสี่ยง และกระบวนการควบคุมภายใน เป็นต้น
 - แนวทางการประเมิน ควบคุม และติดตามความเสี่ยง
กำหนดให้สถาบันการเงินมีระบบที่สามารถประเมินความเสี่ยงด้านอัตราดอกเบี้ย และสามารถประเมินค่าผลกระทบได้อย่างเหมาะสม มีระบบเพดานความเสี่ยง มีระบบข้อมูลที่ถูกต้องและเพียงพอต่อการประเมินความเสี่ยง และระบุถึงคุณลักษณะที่ดีของระบบการประเมินความเสี่ยง เพดานความเสี่ยง และรูปแบบของรายงาน

ประกาศและหนังสือเวียนที่เกี่ยวข้อง

1. [นโยบายการกำกับดูแลความเสี่ยงด้านอัตราดอกเบี้ยในบัญชีเพื่อการธนาคารของสถาบันการเงินและแบบรายงานที่เกี่ยวข้อง \(27 ธ.ค. 2547\)](#)